

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

Szkoła Podstawowa w Sieniawie

im. Tadeusza Kościuszki

I WSTĘP TEORETYCZNY

Działania wychowawcze realizowane w naszej szkole zmierzają do wszechstronnego rozwoju uczniów. Pragniemy prowadzić dzieci do pełni osobowego rozwoju poprzez: kształtowanie prawego charakteru, budowanie poczucia odpowiedzialności za własny rozwój, poznawanie i przestrzeganie norm społecznych, budowanie postawy życzliwości i miłości do ludzi oraz uświadamianie, wyznaczanie i realizowanie celów życiowych.

Zgodnie z misją szkoły, chcemy uczyć uczniów pokonywać trudności, jakie niesie ze sobą codzienne życie oraz wdrażać do nieustannej pracy nad sobą.

Szkoła, oprócz rodziny, jest ważnym miejscem intensywnego rozwoju w zakresie funkcjonowania interpersonalnego i społecznego. Jest również miejscem działalności zadaniowej uczniów, wiąże się to z ujawnianiem wszelkich trudności dzieci związanych

z przyjmowaniem odpowiedzialności za własne życie. Ponadto szkoła wypełnia znaczną część aktywnego życia dzieci, daje możliwość kształtowania poczucia własnej tożsamości i konfrontacji autorytetów, pozwala na łatwy dostęp do środowiska dzieci i sprawną organizację prowadzonych oddziaływań. Mając na uwadze fakt, że otaczająca rzeczywistość niesie ze sobą pewne zagrożenia dla rozwoju naszych uczniów, istnieje konieczność realizacji działań profilaktycznych określonych w niniejszym dokumencie.

Głównym celem profilaktyki jest ochrona przed zagrożeniami i reagowaniem na pojawiające się sygnały ryzykownych zachowań. Dlatego też w projektowaniu działań profilaktycznych ważne stało się to, co do tych zachowań prowadzi oraz co stanowi zabezpieczenie przed nimi. Zatem działania profilaktyczne nakierowane zostały na osłabienie czynników ryzyka i wzmacnianie czynników chroniących. Chcemy poprzez realizację działań profilaktyczno – wychowawczych chronić uczniów przed zagrożeniami i prawidłowo reagować w sytuacjach rozpoznawania pierwszych prób podejmowania zachowań ryzykownych poprzez odwoływanie się do specjalistycznej pomocy, przy ścisłej współpracy z rodzicami.

W celu przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym, w tym narkomanii, szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli oraz pracowników Nasze działania uprzedzające mają na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów. W pracy profilaktyczno-wychowawczej prowadzonej w naszej szkole realizujemy działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej mającej na celu wspieranie uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz ograniczanie zachowań ryzykownych.

II DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE POPRZEZ PODSTAWĘ PROGRAMOWĄ

I Etap edukacyjny - nauczanie zintegrowane (klasy I-III)

Edukacja polonistyczna

1. Obdarzenie uwagą dzieci i dorosłych, słuchanie ich wypowiedzi.
2. Komunikowanie w jasny sposób swoich spostrzeżeń, potrzeb, odczuć.
3. Zachęcanie do czytelnictwa książek i czasopism dla dzieci.
4. Zwracanie się do rozmówcy w sposób kulturalny.
5. Rozwijanie wrażliwości estetycznej.
6. Uczestniczyć w rozmowach na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym.
7. Nauka swobodnego posługiwania się poprawnym językiem ojczystym.
8. Nauka oceny postępowania bohaterów utworów literackich, ukazywanie pozytywnych postaw.
9. Wykazywanie potrzeby obcowania z różnymi dziedzinami sztuki.
10. Dobieranie różnych form komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych.

Edukacja społeczna

1. Zachowanie bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą (przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa).
2. Znajomość zasad zachowania się w miejscach publicznych (kino, teatr, dworzec, przystanek, autobus, pociąg, itp.)
3. Wdrażanie do przestrzegania norm społecznych, kształtowanie kultury współżycia.

4. Kształtowanie społecznie pożądaných postaw przez:
 - budzenie przywiązania do miejsca zamieszkania i kraju ojczystego,
 - ukazywanie wartości pracy ludzkiej,
 - zapoznanie ze strukturą, organizacją życia wzajemnymi relacjami w rodzinie, zwrócenie uwagi na miejsce dziecka i jego obowiązki w domu rodzinnym.
5. Ochrona środowiska naturalnego.
6. Rozwój zainteresowań- hobby.
7. Rozwijanie wrażliwości estetycznej .
8. Znajomość podstawowych zasad racjonalnego odżywania się.
9. Zrozumienie wartości pracy w życiu człowieka i wypoczynku.
10. Współdziałanie i współpraca w grupie, zespole.
11. Wspólne rozwiązywanie problemów i pamiętanie o formach grzecznościowych.
12. Tolerancja wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej.
13. Szacunek do symboli narodowych.

Edukacja przyrodnicza

1. Ochrona środowiska naturalnego.
2. Znajomość zagrożeń ze strony zwierząt (niebezpieczne i chore zwierzęta) i roślin (trujące grzyby, owoce, liście) oraz umiejętność zachowania się w sytuacji zagrożenia.
3. Znajomość zagrożenia dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka (wypalanie łąk ściernisk, zatrucie powietrza i wody , pożar lasów).
4. Znajomość zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych (burza, huragan, pożar) oraz umiejętność zachowania się w trudnych sytuacjach zagrożenia.

Edukacja matematyczna

1. Umiejętność właściwego zachowania się w sytuacjach trudnych, wymagających wysiłku intelektualnego ; dążenie do wykonania zadania.
2. Radzenie sobie w sytuacjach życiowych wymagających dodawania lub odejmowania.
3. Znajomość pojęcia długu i spłacania go.

Edukacja techniczna

1. Bezpieczne posługiwanie się prostymi narzędziami, urządzeniami technicznymi i elektrycznymi.
2. Zrozumienie wartości pracy w życiu człowieka.
3. Dbalność o porządek wokół siebie i pomaganie innym w utrzymaniu porządku.
4. Umiejętność bezpiecznego poruszania się po drogach (w tym na rowerze) i korzystanie ze środków komunikacji.
5. Znajomość zasad zachowania się w sytuacji wypadku (umiejętność powiadomienia dorosłych, znajomość telefonów alarmowych).
6. Znajomość zagrożenia wynikającego z niewłaściwego używania narzędzi.

Zajęcia komputerowe

1. Bezpieczne posługiwanie się komputerem i jego oprogramowaniem, uświadamianie zagrożeń i ograniczeń związanych z korzystaniem komputera i Internetu.

Edukacja muzyczna

1. Świadome i aktywne słuchanie muzyki, wyrażanie swoich doznań werbalnie i niewerbalnie.
2. Kulturalne zachowanie się na uroczystościach szkolnych , w trakcie śpiewania hymnu narodowego, na koncertach.
3. Poznawanie tańców narodowych.

Edukacja plastyczna

1. Określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym; uczestniczenie w życiu kulturalnym tych środowisk.
2. Korzystanie z przekazów medialnych; stosownie ich wytworów w swojej działalności twórczej (zgodnie z elementarną wiedzą o pracach autora).
3. Realizacja prostych projektów w zakresie form użytkowych, w tym służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia oraz upowszechnianiu kultury w środowisku szkolnym.
4. Bezpieczne posługiwanie się różnymi przyborami.

Wychowanie fizyczne

1. Rozwijanie sprawności psychomotorycznych.
2. Rozbudzenie zainteresowań sportowych.

3. Przestrzeganie reguł w zabawach i grach zespołowych.
4. Dbłość o prawidłow¹ postaw¹ przy stole.
5. Znajomoœæ zasad zapobiegania chorobom (szczepienia, aktywnoœæ fizyczna, odzywianie).
6. Wiedza na temat trudnej sytuacji dzieci niepełnosprawnych, pomaganie.
7. Nauka jak nale¿y radziæ sobie w sytuacjach zwycieœtwa i pora¿ki.
8. Dbanie o higien¹ osobist¹ i czystoœæ odzie¿y, zdrowe odzywianie.

Religia

1. Rozumienie, ¿e ludzie maj¹ równo prawa, niezale¿nie od wygl¹du, statusu materialnego, wyznawanej religii.
2. Okazywanie szacunku osobom starszym.
3. Zastanawianie si¹ nad tym, do czego mo¿na d¹¿yæ nie krzywdz¹c innych, rozumienie, ¿e nie mo¿na d¹¿yæ do zaspokajania swoich pr¹gni¹æ kosztem innych.
4. Niesienie pomocy potrzebuj¹cym, tak¿e w sytuacjach codziennych.
5. Rozumienie wagi prawdomo¿noœci, przeciwstawienie si¹ k¹amstwu w obmowie.
6. Rozumienie tego, ¿e nie wolno zabieraæ cudzej w³asnoœci bez pozwolenia, pami¹tanie o oddaniu rzeczy po¿yczonych.
7. Rozumienie tego, ¿e ludzie ¿yj¹ w r¹¿nych warunkach i nie nale¿y chwaliæ si¹ bogactwem ani dokuczaæ dzieciom, kt¹re wychowuj¹ si¹ w trudnych warunkach.

J¹zyk angielski

1. Kszta³towanie postawy ciekawoœci, tolerancji i otwartoœci wobec innych kultur.
2. Promowanie zdrowego stylu ¿ycia i odzywiania.
3. Bezpieczne poruszanie si¹ po drodze.
4. Rozwijanie komunikacji interpersonalnej, swobodnego wyrażania uczu¹, potrzeb. Utrwalanie form grzecznoœciowych.

II Etap edukacyjny (klasy IV – VI)

Klasa IV

1. Wspomaganie umiejętności komunikowania się uczniów i wprowadzanie ich w świat kultury – j. polski, biblioteka, plastyka, j. niemiecki, godzina wychowawcza.
2. Nabywanie umiejętności analizowania własnych przeżyć – j. polski, godzina wychowawcza.
3. Odpowiedzialność za własny rozwój (samowychowanie), – j. polski, historia, wych. fizyczne,
4. Przekaz wartości i tradycji w rodzinie, wspólne świętowanie, spędzanie wolnego czasu – j. polski, historia, wych. fizyczne, religia, godzina wychowawcza.
5. Więzy rodzinna, związki uczuciowe i inne relacje w rodzinie, konflikty i ich rozwiązywanie – j. polski, religia.
6. Tożsamość ze społecznością regionalną i narodową – j. polski, historia, biblioteka, plastyka, godzina wychowawcza.
7. Prawa i obowiązki obywatelskie, kształtowanie postawy prospołecznej – historia.
8. Prawa własne i innych – historia, godzina wychowawcza.
9. Istota koleżeństwa, przyjaźni, – j. polski, historia, wych. fizyczne, religia, godzina wychowawcza.
10. Ukazywanie pozytywnych wzorców osobowych – j. polski, historia, biblioteka, religia.
11. Wartości: prawda, dobro, piękno i sprawiedliwość w otaczającym świecie – historia, religia, plastyka, godzina wychowawcza.
12. Rozpoznawanie mocnych i słabych stron, rozwijanie samoświadomości, poszanowania godności własnej i innych – j. polski, wych. fizyczne, historia, religia, plastyka, godzina wychowawcza.
13. Postawy asertywne – j. polski, godzina wychowawcza.
14. Organizacja czasu wolnego, wdrażanie do obowiązków – j. polski, historia, wych. fizyczne, zajęcia świetlicowe, biblioteka, j. niemiecki, plastyka, godzina wychowawcza.
15. Ukazywanie zasad i reguł obowiązujących w relacjach międzyludzkich – j. polski, wych. fizyczne, religia.
16. Uwrażliwianie na potrzeby i problemy osób chorych i starszych – j. polski, religia, plastyka, godzina wychowawcza.
17. Kryteria doboru czasopism, książek, filmów, programów telewizyjnych – j. polski, biblioteka, j. niemiecki, religia, godzina wychowawcza.
18. Nauka racjonalnego odżywiania – j. polski, zajęcia świetlicowe, matematyka, godzina wychowawcza.
19. Ochrona środowiska naturalnego – j. polski, historia, wych. fizyczne, technika, matematyka, religia, plastyka, godzina wychowawcza.
20. Czynności życiowe człowieka, etapy rozwoju ze szczególnym uwzględnieniem dojrzewania biologicznego i zasad higieny – przyroda, zajęcia świetlicowe, wych. fizyczne.
21. Ukazanie zagrożeń i korzyści wynikających z istnienia w środowisku naturalnym bakterii i wirusów – przyroda, zajęcia świetlicowe.
22. Substancje szkodliwe dla organizmów żywych i ich oddziaływanie na środowisko przyrodnicze – przyroda.
23. Wpływ środowiska na zdrowie człowieka – przyroda, matematyka:
 - a) substancje szkodliwe i ich wpływ na organizm człowieka,
 - b) rola wody, powietrza, gleby, ich odtwarzalność, czystość i skażenie.

24. Bezpieczeństwo w szkole i na ulicy, w czasie wolnym od nauki, podczas gier i zabaw – technika, wych. fizyczne, zajęcia świetlicowe, godzina wychowawcza.
25. Prawidłowa postawa ciała – wych. fizyczne, godzina wychowawcza.
26. Prawidłowe żywienie, estetyka spożywanych posiłków – j. polski, zajęcia świetlicowe.
27. Zagrożenie zdrowia hałasem oraz psychoterapeutyczne wartości muzyki – muzyka.
28. Bezpieczne posługiwanie się narzędziami oraz urządzeniami gospodarstwa domowego – technika.
29. Pierwsza pomoc w niektórych urazach – wych. fizyczne.
30. Umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach i szukania pomocy; zachowania sprzyjające i zagrażające zdrowiu – wych. fizyczne, religia, godzina wychowawcza.
31. Rozpoznawanie zagrożeń i reagowanie na nie - wych. fizyczne.
32. Planowanie miejsc wypoczynkowych i terenów zielonych – matematyka.

Klasa V

1. Wspomaganie umiejętności komunikowania się uczniów i wprowadzanie ich w świat kultury, komunikacja werbalna i niewerbalna, proces porozumiewania się, jego składniki i kontekst społeczny – j. polski, j. angielski, j. niemiecki, religia, godzina wychowawcza.
2. Wiąż rodzinna, związki uczuciowe i inne relacje rodzinne, wartości, podejmowanie decyzji, konflikty i ich rozwiązywanie – j. polski, wychowanie do życia w rodzinie, religia.
3. Przekaz wartości i tradycji w rodzinie – wspólne świętowanie i spędzanie wolnego czasu – wych. fizyczne, j. niemiecki, religia, godzina wychowawcza.
4. Wartości i normy życia społecznego. Kategorie dobra wspólnego. Patriotyzm. Kultura społeczna – j. polski, historia, religia, godzina wychowawcza.
5. Prawa i obowiązki obywatelskie. Postawy prospołeczne i aspołeczne – historia.
6. Wolność osobista a przewidywanie konsekwencji własnych zachowań, odpowiedzialność i obowiązki. Wzorce osobowe – j. polski, historia, religia.
7. Wartości: prawda, dobro, piękno, i sprawiedliwość w otaczającym świecie – historia, religia, plastyka.
8. Podstawowe zasady i reguły obowiązujące w relacjach międzyludzkich – j. polski, wych. fizyczne, religia, godzina wychowawcza.
9. Problemy i potrzeby kolegów niepełnosprawnych, osób chorych i starszych – j. polski, wychowanie do życia w rodzinie, religia.
10. Rozpoznawanie własnych mocnych i słabych stron, zalet i wad, kształtowanie właściwego stosunku do pozytywnych i negatywnych emocji; radzenie sobie w sytuacjach trudnych i umiejętność szukania pomocy; zachowania sprzyjające i zagrażające zdrowiu – j. polski, wych. fizyczne, religia, godzina wychowawcza.
11. Poznawanie siebie, dostrzeganie cech indywidualnych własnych i najbliższych osób – j. polski, j. niemiecki, godzina wychowawcza.
12. Odpowiedzialność za własny rozwój (samowychowanie), – j. polski, historia, wych. fizyczne, j. niemiecki, religia, plastyka, godzina wychowawcza.
13. Postawy asertywne – j. polski, wychowanie do życia w rodzinie, godzina wychowawcza.

14. Mass media: zasady i kryteria wyboru czasopism, książek, filmów, i programów telewizyjnych – j. polski, j. niemiecki, religia, plastyka.
15. Zabawy ruchowe i rekreacja, rozwój zainteresowań, organizacja czasu wolnego i nauki w domu; prawidłowa postawa ciała – j. polski, wych. fizyczne, j. angielski, zajęcia świetlicowe, plastyka, godzina wychowawcza.
16. Istota koleżeństwa, przyjaźni, wzajemny szacunek, udzielanie sobie pomocy, współpraca, empatia, umiejętność bycia w grupie rówieśniczej – j. polski, wych. fizyczne, historia, wychowanie do życia w rodzinie, religia, godzina wychowawcza.
17. Samorządność szkolna – j. polski, godzina wychowawcza.
18. Prawidłowe żywienie, estetyka spożywania posiłków – j. angielski, zajęcia świetlicowe, matematyka.
19. Higiena okresu dojrzewania, zaakceptowanie zmian zachodzących w organizmie – wych. fizyczne, wychowanie do życia w rodzinie.
20. Higiena ciała, odzieży, obuwia, miejsca pracy i wypoczynku – wych. fizyczne, zajęcia świetlicowe, matematyka, godzina wychowawcza.
21. Higiena życia codziennego – wychowanie do życia w rodzinie, godzina wychowawcza.
22. Zagrożenie zdrowia hałasem oraz psychoterapeutyczne wartości muzyki – muzyka.
23. Bakterie i wirusy – zagrożenie i korzyści dla człowieka – przyroda.
24. Substancje szkodliwe dla organizmów żywych i ich oddziaływanie na środowisko przyrodnicze – przyroda, matematyka.
25. Wpływ człowieka na środowisko przyrodnicze – przyroda, wych. fizyczne, godzina wychowawcza.
26. Wpływ środowiska na zdrowie człowieka – przyroda:
 - a) substancje szkodliwe i ich wpływ na organizm człowieka,
 - b) rola wody, powietrza, gleby, ich odtwarzalność i skażenie.
27. Planowanie miejsc wypoczynkowych i terenów zielonych – matematyka.
28. Zagrożenia związane z niewłaściwym korzystaniem z komputerów i ich oprogramowania, Internetu (np. gier) – zajęcia komputerowe.
29. Bezpieczne i odpowiedzialne poruszanie się w środowisku technicznym, w tym bezpieczne poruszanie się po drodze – technika.
30. Pierwsza pomoc w niektórych urazach – wych. fizyczne.

Klasa VI

1. Wspomaganie umiejętności komunikowania się uczniów i wprowadzanie ich w świat kultury, komunikacja bezpośrednia i medialna, proces porozumiewania się, jego składniki i kontekst społeczny – j. polski, j. angielski, j. niemiecki, wychowanie do życia w rodzinie.
2. Więź rodzinna, związki uczuciowe i inne relacje rodzinne, wartości, podejmowanie decyzji, konflikty i ich rozwiązywanie – j. polski, religia, wychowanie do życia w rodzinie, godzina wychowawcza.
3. Przekaz wartości i tradycji w rodzinie – wspólne świętowanie i spędzanie wolnego czasu – wych. fizyczne, j. niemiecki, religia, godzina wychowawcza.
4. Dobre wzorce propagowane w domach rodzinnych – wychowanie do życia w rodzinie, religia.
5. Wartości i normy życia społecznego. Kategorie dobra wspólnego. Patriotyzm. Kultura społeczna – j. polski, historia, religia, plastyka, godzina wychowawcza.

6. Hierarchia wartości – wychowanie do życia w rodzinie, religia, godzina wychowawcza.
7. Prawa i obowiązki obywatelskie. Postawy prospołeczne i aspołeczne – historia.
8. Podstawowe zasady i reguły obowiązujące w relacjach międzyludzkich – j. polski, wych. fizyczne, religia, godzina wychowawcza.
9. Wolność osobista a przewidywanie konsekwencji własnych zachowań, odpowiedzialność i obowiązki. Autorytety i wzorce osobowe – j. polski, historia.
10. Wartości: prawda, dobro, piękno, i sprawiedliwość w otaczającym świecie – historia, religia, plastyka.
11. Problemy i potrzeby kolegów niepełnosprawnych, osób chorych i starszych – j. polski, wychowanie do życia w rodzinie, religia.
12. Rozpoznawanie własnych mocnych i słabych stron, zalet i wad, kształtowanie właściwego stosunku do pozytywnych i negatywnych emocji; radzenie sobie w sytuacjach trudnych i umiejętność szukania pomocy; zachowania sprzyjające i zagrażające zdrowiu – j. polski, wych. fizyczne, religia, godzina wychowawcza.
13. Odpowiedzialność za własny rozwój (samowychowanie), – j. polski, historia, wych. fizyczne, religia, plastyka, godzina wychowawcza.
14. Wyjaśnianie prawdziwego znaczenia własnych zachowań oraz ich przyczyn i konsekwencji – j. polski.
15. Poznawanie siebie, dostrzeganie cech indywidualnych własnych i najbliższych osób – j. polski, plastyka, godzina wychowawcza.
16. Postawy asertywne – j. polski, wychowanie do życia w rodzinie, godzina wychowawcza.
17. Zdrowy tryb życia. Szacunek dla swojego ciała i innych ludzi – wychowanie do życia w rodzinie, religia.
18. Zasady utrzymania higieny w okresie dojrzewania – wychowanie do życia w rodzinie, wych. fizyczne, godzina wychowawcza.
19. Selektywność doboru informacji w środkach masowego przekazu, stronniczość przekazu – j. polski.
20. Mass media: zasady i kryteria wyboru czasopism, książek, filmów, programów telewizyjnych – j. polski, biblioteka, wychowanie do życia w rodzinie, religia.
21. Samorządność szkolna – j. polski, godzina wychowawcza.
22. Zabawy ruchowe i rekreacja, rozwój zainteresowań, organizacja czasu wolnego i nauki w domu; prawidłowa postawa ciała – j. polski, wych. fizyczne, j. angielski, j. niemiecki zajęcia świetlicowe, godzina wychowawcza.
23. Wpływ codziennych czynności i zachowań w domu, szkole, miejscu zabawy i pracy na stan środowiska naturalnego – j. polski, przyroda, wych. fizyczne.
24. Degradacja środowiska – przyczyny, wpływ na zdrowie człowieka oraz jej związek z formami działalności ludzi – j. polski, j. angielski, godzina wychowawcza.
25. Wpływ środowiska na zdrowie człowieka – przyroda:
 - c) substancje szkodliwe i ich wpływ na organizm człowieka,
 - d) rola wody, powietrza, gleby, ich odtwarzalność i skażenie.
26. Substancje szkodliwe dla organizmów żywych i ich oddziaływanie na środowisko przyrodnicze – przyroda, matematyka.
27. Zagrożenia związane z niewłaściwym korzystaniem z komputerów i ich oprogramowania (np. gier) oraz z Internetu– zajęcia komputerowe.
28. Bezpieczne i odpowiedzialne poruszanie się w środowisku technicznym, w tym bezpieczne poruszanie się po drodze – technika.
30. Pierwsza pomoc w niektórych urazach – wych. fizyczne.
31. Planowanie miejsc wypoczynkowych i terenów zielonych – matematyka.

III DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

Wykorzystane narzędzia badawcze:

- ankiety dla uczniów
- ankiety dla rodziców
- obserwacja zachowania uczniów
- rozmowy z rodzicami
- analiza frekwencji rodziców na zebraniach szkolnych
- analiza dokumentacji wychowawców klas
- analiza dokumentacji pedagoga szkolnego
- spostrzeżenia nauczycieli i pracowników szkoły

Na podstawie ewaluacji działań w środowisku szkolnym zauważa się **następujące problemy:**

- zdarzające się zachowania agresywne (przezywanie, dokuczanie, obrażanie, bójki) oraz niepełne umiejętności rozwiązywania problemów bez agresji i przemocy
- używanie wulgarnego słownictwa przez uczniów
- pojedyncze przypadki wczesnej inicjacji alkoholowej, tytoniowej.

IV CELE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

1. Tworzenie poprawnych relacji interpersonalnych.
2. Przestrzeganie norm klasowych, zasad postępowania na terenie szkoły.
3. Kształtowanie właściwych postaw moralnych.
4. Nabycie potrzebnych umiejętności psychologicznych i społecznych.
5. Uczenie radzenia sobie w sytuacjach stresowych, rozwiązywania problemów bez przemocy i agresji.
6. Wdrażanie zasad dających poczucie bezpieczeństwa.
7. Szerzenie idei zdrowego stylu życia bez uzależnień i korzystnych dla zdrowia form spędzania czasu wolnego.
8. Kształtowanie umiejętności właściwego zachowania się w różnych sytuacjach i miejscach.

V PRIORYTETOWY CEL DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH:

Eliminowanie wszelkich przejawów agresji oraz wulgaryzmów. Uczenie asertywności.

Obserwując dzieci zauważamy w naszej szkole, że jest grupa osób nadpobudliwych, roztargnionych, komunikujących się w sposób agresywny i wulgarny.

Mamy świadomość faktu, że jest to związane ze zmianami cywilizacyjnymi, trybem życia codziennego rodzin, ich problemami materialnymi, pogonią za pracą i bytem, patologiami (alkoholizmem i przemocą w rodzinie). Świat dziecka staje się w takich warunkach nieuporządkowany, chaotyczny, dziecko pozostaje w nim niejednokrotnie samotne. Duży wpływ na wzrost nadpobudliwości i agresji wśród dzieci mają także środki masowego przekazu promujące często niewłaściwe wartości i sposoby postępowania. Dziecko spędzające dużo czasu przed telewizorem bądź komputerem jest bardziej nerwowe, nie potrafi odróżnić fikcji od rzeczywistości, nie umie w konsekwencji prawidłowo komunikować się z innymi. Na wiele z tych przyczyn szkoła nie

ma wpływu, ale chcemy w dalszym ciągu, poprzez realizację działań profilaktycznych, zapobiegać przejawom agresji, uczyć poprawnej komunikacji interpersonalnej, asertywności oraz podnosić poziom kultury języka.

Jak wynika z ewaluacji działań profilaktyczno – wychowawczych, uczniowie naszej szkoły w 80,5 % czują się w niej bezpiecznie. Rodzice natomiast w 100% pozytywnie oceniają bezpieczeństwo swoich dzieci. Podejmowane przez szkołę działania w tym zakresie realizowane są na bieżąco w całym roku szkolnym.

Najczęściej spotykane przejawy agresji rówieśniczej wśród uczniów naszej szkoły to: przezywanie i wulgarne słownictwo.

Poprzez stworzenie odpowiednich warunków i realizację działań profilaktyczno – wychowawczych, chcemy ograniczyć poziom agresji wśród dzieci tak, by wszyscy uczniowie naszej szkoły czuli się w niej bezpiecznie.

Problem agresji jest wspólnym problemem wszystkich nauczycieli, pracowników szkoły. Podejmujemy więc zespołową pracę, każdego wychowawcę wspieramy w rozwiązywaniu trudnych sytuacji. Budujemy określony front w reagowaniu na przemoc i agresję – mówimy podobnym językiem, stosujemy jednolite dla wszystkich nauczycieli procedury postępowania w sytuacjach przemocy, poszukujemy skutecznych metod przeciwdziałania agresji i wulgaryzmom. Do pracy profilaktyczno-wychowawczej włączamy również rodziców w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.

VI PRZYCZYNY I MOTYWY ZACHOWAŃ AGRESYWNYCH

Agresję najczęściej wywołują:

- rygor (budzi lęk)
- strach (paraliżuje)
- wstyd (agresja ze strony osoby zawstydzonej będzie kierowana do osoby trzeciej)
- poczucie winy („przez ciebie zwariuję”)
- odtrącenie
- pozbawienie potrzeb (miłości, akceptacji ...)

- frustracja (niezadowolenie, niepewność, ciągle podkreślanie nieumiejętności)

Istnieją trzy teorie wyjaśniające zachowania agresywne:

- Teoria zachowań instynktownych (walkę o przetrwanie mamy we krwi).
- Teoria frustracyjna (wywołana frustracją – agresja pojawia się wtedy, gdy człowiek napotyka na opór).
- Teoria społeczna (człowiek w oparciu o pewne wzorce czuje, że tylko agresja pomoże mu rozwiązać problem).

Przyczyny agresji u dzieci:

- chęć zaistnienia w grupie
- nieumiejętność radzenia sobie z problemami
- wpływ środków masowego przekazu
- odreagowanie stresu
- sposób na załatwienie spraw
- chęć zademonstrowania władzy
- wyrażenie własnej bezsilności
- nieumiejętność mówienia komunikatem „Ja”
- niewłaściwy obraz własnej osoby
- brak umiejętności zachowań asertywnych
- brak właściwego kontaktu z rodzicami
- zły przykład dorosłych
- deprivacja potrzeb

Motywy:

- niezaspokojenie potrzeb psychicznych
- niepowodzenia szkolne
- reagowanie ze strony dorosłych na pojawiające się zachowania problemowe
- odreagowanie trudnych emocji
- postawy i zachowania nauczycieli
- negatywne wzorce prezentowane w mediach
- funkcjonowanie grup rówieśniczych

VII CZYNNIKI RYZYKA SPRZYJAJĄCE POWSTAWANIU ZACHOWAŃ AGRESYWNYCH:

(indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego)

- zaburzenia więzi (zwłaszcza uczuciowej) pomiędzy rodzicami i dziećmi
- wysoki poziom konfliktów w rodzinie
- niejasny system wymagań stawianych dziecku
- brak dyscypliny i kontroli lub nadmiernie surowa dyscyplina i kontrola
- nadopiekuńczość
- brak konsekwencji w wychowaniu
- tolerancja wobec ryzykownych zachowań dzieci
- nieprawidłowe wzorce zachowań
- negatywny wpływ grupy rówieśniczej

- niechęć do nauki, współpracy i pozytywnego zachowania
- niskie wyniki osiągnięte w szkole i brak celów życiowych
- niska samoocena
- nieradzenie sobie z własną emocjonalnością
- zbyt wysokie do możliwości dziecka wymagania stawiane w szkole i w domu
- niezdrowa rywalizacja, zazdrość, ośmieszanie
- agresywna reakcja
- brak miejsca, poza szkołą, do kulturalnego i konstruktywnego spędzania czasu wolnego (np. świetlicy środowiskowej)
- negatywny wpływ mass – mediów na psychikę dziecka
- „moda na wulgaryzmy”

VIII CZYNNIKI CHRONIĄCE PRZED ZACHOWANIAMI AGRESYWNYMI:

(indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa jego odporność na działania czynników ryzyka)

- silna więź z rodzicami
- znajomość środowiska rodzinnego dziecka
- autorytet dorosłych (wpływ osobisty)
- radzenie sobie z emocjami
- uczenie komunikacji, asertywności
- integracja zespołu klasowego
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie z problemami
- pozytywna grupa rówieśnicza
- alternatywny sposób spędzania czasu wolnego

- rozwój zainteresowań
- promowanie zdrowego stylu życia
- pozytywny stosunek do szkoły
- jasno określone wymagania
- konsekwentność i sprawiedliwość
- zgodność słów z postępowaniem
- dostosowanie wymagań do możliwości i potrzeb ucznia
- rzetelne pełnienie dyżurów na przerwach
- wsparcie w trudnych sytuacjach
- regularne praktyki religijne
- pedagogizacja rodziców
- zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa
- odpowiednie warunki bazowe i socjalne
- współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dzieci
- „walka” z manieryzmami językowymi

Działania profilaktyczne nakierowujemy na wzmacnianie czynników chroniących i osłabianie czynników ryzyka.

Chcemy też uświadamiać naszym uczniom, że zachowując się agresywnie ryzykują:

- konflikty w stosunkach z innymi
- utratę szacunku do samego siebie
- utratę sympatii innych
- wewnętrzny niepokój (stres)
- rezultaty przeciwne do zamierzonych

IX PLAN REALIZACJI DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

I ETAP EDUKACYJNY

Edukacja wczesnoszkolna

Lp	Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Efekty zamierzone
1.	Integracja zespołu klasowego	Gry i zabawy integrujące zespół klasowy Organizowanie imprez klasowych z udziałem rodziców Wycieczki szkolne, konkursy Rozmowy indywidualne oraz rozmowy z zespołem klasowym	Wychowawca, rodzice	Uczeń zna swoje mocne i słabe strony, rozumie uczucia własne oraz ich związek z sytuacją; potrafi wyrazić swoje potrzeby, zaprezentować się publicznie, nawiązywać kontakty interpersonalne
2.	Kształtowanie właściwych postaw moralnych – normy i wartości	Treści realizowane na zajęciach edukacyjnych Właściwa postawa wychowawców i nauczycieli Czynny udział uczniów i nauczycieli w uroczystościach	Dyrektor, wychowawca klasy, nauczyciele, katecheta, pracownicy szkoły	Uczeń zna swoje obowiązki i prawa. Zna godło, hymn państwowy, nazwę i adres szkoły, zna sylwetkę Patrona. Rozumie konieczność przestrzegania zasad i wypełniania obowiązków, potrafi respektować sformułowane

		szkolnych i państwowych Udział w katechezie, życiu religijnym, rekolekcjach szkolnych		zasady i sumiennie wypełniać obowiązki, odpowiednio zachować się podczas uroczystości państwowych i szkolnych
3.	Nabywanie umiejętności psychologicznych i społecznych	Zajęcia wychowawcze, rozmowy indywidualne nt. Jak radzić sobie w sytuacjach trudnych i stresowych? Uczenie rozwiązywania problemów bez agresji i przemocy Odgrywanie ról (drama) Akcje organizowane na terenie szkoły (np. charytatywne) Treści realizowane na zajęciach edukacyjnych	Dyrektor, wychowawca, rodzice, pedagog, nauczyciele	Uczeń zna tradycje rodzinne, sposoby rozwiązywania problemów, konfliktów, umie radzić sobie w sytuacjach trudnych, prosi o pomoc dorosłych. Rozumie potrzebę niesienia pomocy drugiej osobie, która znajduje się w trudnej sytuacji życiowej. Rozumie znaczenie wspólnego spędzania czasu w rodzinie np. podczas świąt Umie okazywać szacunek rodzicom, nauczycielom, innym osobom dorosłym oraz rodzeństwu i rówieśnikom
4.	Zasady bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą	Treści realizowane na zajęciach edukacyjnych i wychowawczych Konkursy wiedzy, plastyczne	Wychowawca, dyrektor, nauczyciele, rodzice	Uczeń zna zasady bezpieczeństwa na drodze (w drodze do szkoły i z powrotem) Zna i rozumie konieczność

				przestrzegania zasad bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą
5.	Promocja zdrowia, budowanie prawidłowej postawy prozdrowotnej	<p>Treści realizowane na zajęciach edukacyjnych</p> <p>Rozmowy, zajęcia praktyczne – trening nawyków higienicznych</p> <p>Konkursy plastyczne</p> <p>Aktywność fizyczna na świeżym powietrzu</p> <p>Organizacja przerw śniadaniowych w szkole</p> <p>Wdrażanie do zdrowego stylu życia <u>przy współpracy z rodzicami</u></p> <p>Edukacja antytytoniowa – program profilaktyczny np. „ Nie pal przy mnie, proszę!”</p> <p>Higiena pracy przy komputerze, właściwy dobór gier komputerowych,</p> <p>Pedagogizacja rodziców – profilaktyka uzależnień, w tym od gier komputerowych, Internetu</p>	<p>Wychowawca, pielęgniarka szkolna, pedagog, rodzice</p>	<p>Uczeń zna: podstawowe zasady higieny ciała i otoczenia, racjonalnego planowania dnia</p> <p>Potrafi: zaplanować swój dzień, aktywnie spędzać swój czas wolny, stosować zasady higieny</p> <p>Rozumie potrzeby prawidłowego odżywiania, wpływu aktywności fizycznej oraz szkodliwości uzależnień na zdrowie człowieka</p> <p><u>Uczeń traktuje zdrowie jako jedno z najważniejszych wartości w życiu</u></p>

6.	<p>Przeciwdziała - nie agresji</p>	<p>Właściwa postawa nauczycieli i pracowników szkoły</p> <p><u>Kształtowanie przez nauczycieli zachowań i postaw wśród uczniów promujących zdrowy styl życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych</u></p> <p>Zajęcia wychowawcze uczące wyrażania przykrych uczuć i radzenia sobie z agresją rówieśniczą, zwracanie uwagi na kulturę języka</p> <p>Udział uczniów mających trudności w radzeniu sobie z agresją rówieśniczą w zajęciach grupowych</p> <p>Rzetelne pełnienie dyżurów na korytarzach szkolnych</p> <p>Prawidłowa reakcja dorosłych na</p>	<p>Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice</p>	<p>Uczeń radzi sobie z agresją i przemocą (obrona bez agresji), sam nie jest agresorem, umie wyrażać przykre uczucia, nie używa wulgaryzmów</p> <p>Pomaga słabszym w sytuacjach przemocy</p> <p>Prosi i znajduje pomoc ze strony dorosłych</p>
----	---	---	--	--

		<p>przejawy agresji, używania wulgarnego słownictwa</p> <p>Edukacja rodziców w zakresie zjawiska agresji i przemocy</p>		
--	--	---	--	--

KLASA IV-VI

Lp	Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Efekty zamierzone
1.	<p>Integrowanie, tworzenie dobrych relacji w zespole klasowym i społeczności szkolnej</p>	<p>Diagnoza klimatu klasy, zajęcia integrujące zespół klasowy, uroczystości klasowe i szkolne, wycieczki, konkursy, akcje, wyjazd na zieloną szkołę</p> <p>Integracja ze społecznością szkolną: włączenie w pracę Samorządu Uczniowskiego</p>	<p>wych. kl. IV-VI, pedagog, rodzice,</p> <p>wych. kl. V</p> <p>opiekun SU</p>	<p>Uczeń zna i dobrze czuje się w środowisku klasowym i szkolnym</p>

2.	Kształtowanie właściwych postaw moralnych – normy i wartości	<p>Zawarcie i przestrzeganie kontraktu klasowego</p> <p>Treści realizowane na zajęciach edukacyjnych i lekcjach wychowawczych</p> <p>Udział w katechezie, życiu religijnym, rekolekcjach</p> <p>Przykład wszystkich pracowników szkoły</p> <p>Przestrzeganie norm obowiązujących w szkole</p> <p>Kultywowanie tradycji szkolnych i państwowych</p>	<p>wychowawcy, wszyscy pracownicy szkoły, rodzice</p>	<p>Uczeń zna, rozumie i przestrzega normy obowiązujące w szkole.</p> <p>Ma uporządkowany system wartości</p> <p>Godnie uczestniczy w uroczystościach szkolnych i środowiskowych, zna sylwetkę Patrona</p>
3.	Nabywanie umiejętności psychologicznych i społecznych	<p>Zajęcia wychowawcze na temat sposobów porozumiewania się, stosowania komunikatów „ja”, nieużywania wulgaryzmów</p> <p>Zajęcia wychowawcze oraz indywidualne kontakty</p>	<p>wychowawcy pedagog, nauczyciele</p> <p>wych. kl.IV-VI</p>	<p>Uczeń zna i stosuje zasady aktywnego słuchania</p> <p>Jasno precyzuje swoje wypowiedzi, stosuje komunikaty „ja”, nie używa wulgaryzmów</p> <p>Uczeń nawiązuje przyjazne kontakty z otoczeniem, potrafi nazwać i</p>

		<p>z nauczycielami służące rozpoznawaniu i nazywaniu swoich uczuć, radzeniu sobie z trudnymi emocjami</p> <p>Doskonalenie umiejętności porozumiewania się, sztuki odmawiania- asertywności, radzenia sobie ze stresem, uczenie empatii</p>	wych kl VI	wyrazić swoje uczucia , rozwiązuje przyjaźnie i mądrze różne trudne sytuacje, potrafi negocjować i zawierać kompromisy
4.	Zasady bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą	<p>Treści realizowane na zajęciach edukacyjnych i lekcjach wychowawczych</p> <p>Spotkania z policjantem (wiedza dotycząca zachowań ryzykownych, odpowiedzialności za własne postępowanie</p> <p>Zapoznanie z Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich</p>	<p>dyrektor, wychowawca, nauczyciele, wszyscy pracownicy szkoły</p> <p>wych.VI</p>	<p>Uczeń zachowuje się bezpiecznie w szkole i poza nią</p> <p>Ma świadomość odpowiedzialności za własne postępowanie</p> <p>Bezpiecznie porusza się po drodze</p> <p><u>Uczeń wie do jakich instytucji może zwrócić się o pomoc</u></p>

		<p>Uzyskanie karty rowerowej</p> <p>Dostarczanie aktualnych informacji rodzicom i uczniom na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>ofert pomocy specjalistycznej dla uczniów używających środków odurzających i ich rodziców</u> -<u>konsekwencji prawnych zachowań ryzykownych młodzieży,</u> -<u>informowanie o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli oraz metodach współpracy szkół z policją w sytuacjach zagrożenia narkomania</u> 	<p>wych.kl.IV</p> <p>wch. kl. IV-VI</p>	
5.	<p><u>Poszerzenie i ugruntowanie wiedzy i umiejętności z zakresu promocji zdrowia</u></p>	<p>Treści realizowane na zajęciach edukacyjnych i lekcjach wychowawczych -</p> <p>wdrażanie do zdrowego stylu życia, bez używek, uzależnień, w tym od gier komputerowych, Internetu</p> <p>Realizacja programów</p>	<p>wychowawcy, pedagog nauczyciele, pracownicy szkoły, rodzice</p>	<p>Uczeń wie jak dbać o zdrowie, które jest najważniejszą wartością, zna zagrożenia wynikające z sięgania po używki, niewłaściwego doboru gier komputerowych i korzystania z Internetu</p>

		<p>profilaktycznych.</p> <p>Zorganizowanie konkursów na temat zdrowego stylu życia</p> <p>Przykład dorosłych</p> <p><u>Stale podnoszenie jakości wzajemnych kontaktów z rodzicami.</u></p> <p><u>Współpraca rodziców i nauczycieli w zakresie budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia wśród młodzieży.</u></p>		
6.	<p>Przeciwdziałanie agresji</p> <p>zapobieganie zjawiskom dyskryminacji w szkole</p>	<p>Zajęcia wychowawcze uczące sposobów radzenia sobie z agresją i przemocą rówieśniczą</p> <p>Realizacja programu zapobiegającego agresji wśród dzieci np. „Życ w zgodzie”, Życ</p>	<p>dyrektor, wychowawca, nauczyciele, pedagog, rodzice</p>	<p>Uczeń radzi sobie z agresją i przemocą rówieśników (obrona bez agresji), sam nie jest agresorem</p> <p>Pomaga słabszym w sytuacjach przemocy</p> <p>Uczeń odczuwa i rozumie swoje</p>

	<p>w radości”</p> <p>Udział uczniów mających trudności w radzeniu sobie z agresją rówieśniczą w zajęciach grupowych</p> <p>Rzetelne pełnienie dyżurów na korytarzach szkolnych i w ubikacjach</p> <p>Prawidłowa reakcja dorosłych na przejawy agresji</p> <p>Edukacja rodziców w zakresie zjawiska agresji i przemocy</p>		<p>agresywne uczucia, potrafi je nazwać, rozumie zachowania agresywne i potrafi je w sobie opanować, zna swoje mocne i słabe strony, nawiązuje przyjazne kontakty z otoczeniem,</p> <p>Prosi i znajduje pomoc ze strony dorosłych</p>
--	---	--	---

DZIAŁANIA SZKOŁY
CHRONIĄCE UCZNIÓW PRZED ZJAWISKIEM AGRESJI

Lp.	Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Efekty zamierzone
1.	Organizacja czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań jako alternatywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby (samooceny, sukcesu, przynależności, satysfakcji życiowej)	Wycieczki, zajęcia sportowe, organizacje np. ZHP, wyjścia do kina, na spektakle teatralne, seanse filmowe, wystawy; Kółka przedmiotowe, zajęcia sportowe, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, korekcyjno – kompensacyjne	dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, pedagog, rodzice	Uczeń pożytecznie i konstruktywnie spędza czas wolny od zajęć szkolnych Uczeń poszerza swą wiedzę i umiejętności zgodnie z zainteresowaniami Uczeń lepiej radzi sobie z nauką, pewniej czuje się w szkole
2.	Współpraca nauczycieli ze specjalistami w zapobieganiu zachowań ryzykownych	Konsultacje z psychologiem, pedagogiem, logopedą z PPP w działającym na terenie szkoły Punkcie Konsultacyjnym, Policją MGOPS-em, Sądem	pedagog pracownicy PPP w Przeworsku,	Uczeń, nauczyciel, rodzic znajduje potrzebną pomoc

		<u>Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej</u>		
3.	Udzielanie wsparcia dla uczniów, nauczycieli, rodziców	Indywidualne spotkania z pedagogiem szkolnym, organizacja potrzebnej pomocy <u>Zapoznanie z :</u> <u>Systemem pomocy specjalistycznej (szkolnej i instytucjonalnej) w sytuacjach zagrożeń,</u>	pedagog, dyrektor, Poradnia P– P, M - GOPS, PCPR	Uczeń, nauczyciel, rodzic znajduje potrzebną pomoc, wsparcie
4.	Obniżanie poziomu agresji	Właściwa postawa nauczycieli (jasne przekazywanie norm, brak akceptacji dla zachowań agresywnych, sprawiedliwość, pozytywne wzmocnienie, modelowanie pozytywnych zachowań, cierpliwość), właściwe reagowanie na wszelkie przejawy agresji, stosowanie systemu kar i nagród zgodnie ze statutem Współpraca z rodzicami – edukacja w ramach spotkań z rodzicami,	dyrektor, nauczyciele, wszyscy pracownicy szkoły	Nauczyciel, uczeń, rodzice porozumiewają się właściwie, uczniowie mają poczucie bezpieczeństwa

		gazetki informacyjne, ulotki, strona www.spsieniawa.eu i inne materiały edukacyjno-informacyjne dla rodziców		
5.	Poszerzenie wiedzy nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego.	Szkolenie RP, udział w warsztatach, samokształcenie, bieżące informacje na temat skutecznych działań wychowawczych i profilaktycznych	dyrektor, nauczyciele	Nauczyciele lepiej rozumieją i radzą sobie z agresją uczniów
6.	Profilaktyka uzależnień, rozpoznawanie wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych	Prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej <u>Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji</u>	dyrektor, pedagog, wychowawcy	Nauczyciele, rodzice, opiekunowie mają ugruntowaną wiedzę i umiejętności z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia

	<p><u>psychoaktywnych,</u> <u>środków zastępczych, nowych</u> <u>substancji psychoaktywnych</u></p> <p><u>Poszerzanie wiedzy rodziców na</u> <u>temat prawidłowości rozwoju</u> <u>i zaburzeń zdrowia psychicznego</u> <u>dzieci, rozpoznawania wczesnych</u> <u>objawów używania substancji</u> <u>psychoaktywnych</u></p> <p><u>Udostępnienie informacji o ofercie</u> <u>pomocy specjalistycznej</u></p> <p><u>Przekazanie informacji na temat</u> <u>konsekwencji prawnych związanych</u> <u>z naruszeniem prawa</u></p> <p><u>Informowanie o procedurach</u> <u>postępowania nauczycieli oraz o</u> <u>metodach współpracy z Policją</u></p> <p><u>Kształtowanie przez nauczycieli</u> <u>zachowań i postaw wśród uczniów: -</u> <u>promujących zdrowy styl życia</u></p>		
--	--	--	--

		<u>i podejmowanie zachowań</u> <u>prozdrowotnych, - otwartości w życiu</u> <u>społecznym w tym działalności</u> <u>wolontarystycznej,</u> <u>ukierunkowanych na zdobycie</u> <u>stabilnego i konstruktywnego</u> <u>systemu wartości, - wzmacniających</u> <u>więzi ze szkołą oraz społecznością</u> <u>lokalną</u>		
--	--	---	--	--

IX SYSTEM INTERWENCJI

„W naszej szkole nie ma miejsca na agresję i przemoc”.

SPOSOBY REAGOWANIA PRZEZ NAUCZYCIELI, PRACOWNIKÓW SZKOŁY

UNIKAJ (w przypadku)	POSTARAJ SIĘ
Agresji fizycznej: <ul style="list-style-type: none">- nie szarp ze złością- nie popychaj- nie ściskaj za ręce sprawcy- nie staraj się go sam fizycznie ukarać	Użyj tylko tyle siły ile potrzebne jest do rozdzielania bijących się uczniów, poproś o pomoc drugą osobę, zrób to bez agresji
Agresji słownej: <ul style="list-style-type: none">- nie obrażaj- nie zawstydzaj, nie oceniaj	Szanować ucznia: <ul style="list-style-type: none">- mów o zachowaniu, nie o osobie- powołuj się na normy- używaj komunikatów „Ja”
Okazywania niepewności: <ul style="list-style-type: none">- nie opuszczaj wzroku- nie udawaj, że „nie widzisz”- nie rozśmieszaj sytuacji	Reagować stanowczo: <ul style="list-style-type: none">- mów zdecydowanym, mocnym głosem- patrz na uczniów- bądź poważny

<p>Długich monologów i moralizowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie „przemawiaj” do dzieci, ich uwaga szybko się wtedy wyłącza - nie trać czasu na moralizowanie 	<p>Mów krótko i jasno:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisz fakt - powołaj się na normy - pokaż konsekwencje takiego zachowania
<p>Wchodzenia w rolę sprawcy, by pokazać dziecku co czuje osoba poszkodowana</p>	<p>Traktuj sprawcę jak osobę, która może sama wziąć odpowiedzialność za swoje czyny</p>

Ponadto:

- zaproszenie do współpracy rodziców
- w porozumieniu z rodzicami skierowanie na konsultacje ze specjalistami (psycholog, lekarz)
- praca z uczniem według wskazówek specjalistów
- rozmawiamy z uczniami i szukamy przyczyny powstałego konfliktu, z każdym uczniem rozmawiamy oddzielnie; stosujemy hierarchię rozmów: nauczyciel, wychowawca, pedagog, dyrekcja i pedagog w obecności rodzica
- spisujemy kontrakt z informacją o konsekwencjach niedotrzymania przez ucznia umowy
- stosujemy system kar wg Statutu

NORMY I ZASADY POSTĘPOWANIA OBOWIĄZUJĄCE NA TERENIE SZKOŁY:

Klasy I – III

1. Uczę się jak najlepiej.

- pilnie przygotowuję się do zajęć, przynoszę potrzebne materiały, odrabiam zadania domowe
- staram się ładnie czytać i pisać
- pytam, gdy czegoś nie rozumiem
- jestem aktywny(a) na lekcjach
- zdobywam różne informacje z encyklopedii, komputera
- przychodzę, jeśli to potrzebne na zajęcia wyrównawcze

2. Zachowuję się poprawnie.

- nie przeszkadzam podczas lekcji
- zawsze mówię „dzień dobry” nauczycielom, pracownikom szkoły, sąsiadom, znajomym osobom dorosłym
- przepraszam, gdy zawinię
- dbam o czystość i porządek w klasie, szkole, obejściu
- nie hałasuję na przerwie

3. Mam życzliwy stosunek do otoczenia.

- jestem uczynny(a), pomagam innym
- opiekuję się młodszym rodzeństwem
- nie przezywam nikogo, zgodnie bawię się na przerwach
- nie wyrządzam nikomu krzywdy
- jestem przyjacielem zwierząt

4. Jestem odpowiedzialny(a) i uczciwy(a).

- wywiązuję się ze swoich zadań

- nigdy nie kłamię
- dotrzymuje danego słowa
- szanuję pracę innych
- jestem punktualny(a)
- nie przywłaszczam sobie cudzych rzeczy

5. Aktywnie uczestniczę w życiu szkoły.

- biorę udział w akademiach i uroczystościach
- dbam o wystrój szkoły

6. Kulturalnie spędzam czas.

- czytam książki
- chodzę na przedstawienia teatralne i seanse filmowe
- czytam czasopisma dziecięce
- rozwijam swoje zainteresowania
- biorę udział w zajęciach pozalekcyjnych

7. Prowadzę zdrowy styl życia.

- dbam o higienę ciała
- odżywiam się prawidłowo
- codziennie gimnastykuję się, chodzę na spacer
- ubieram się stosownie do pogody
- nie palę papierosów, nie piję alkoholu

Klasy IV – VI

1. Uczę się jak najlepiej:

- odrabiam zadania domowe,
- przygotowuję się do lekcji,
- pytam nauczyciela, gdy czegoś nie rozumiem,
- biorę aktywny udział w lekcji,
- uważam na lekcjach, nie rozmawiam z kolegami/ koleżankami,

- staram się zapamiętać z lekcji jak najwięcej,
- korzystam z pomocy naukowych (książki, słowniki, encyklopedie),
- jeśli jest taka potrzeba, uczestniczę w zajęciach wyrównawczych, korzystam z pomocy kolegów,
- staram się nie opuszczać zajęć lekcyjnych,
- staram się zdobywać jak najlepsze wyniki w nauce.

2. Zachowuję się poprawnie:

- nie używam wulgarnych słów,
- nie przeszkadzam na lekcji,
- nie chodzę na wagary,
- nie sięgam po środki uzależniające,
- na przerwach zachowuję się kulturalnie, nie biegam, nie hałasuję,
- nie używam przemocy,
- staram się dawać dobry przykład młodszym,
- dbam o czystość w szkole i w jej otoczeniu,
- szanuję swoją i cudzą własność, nie niszczę sprzętu szkolnego,
- stosuję na co dzień formy grzecznościowe: kłaniam się nauczycielom, pracownikom szkoły i innym dorosłym; mówię: proszę, przepraszam, dziękuję.

3. Mam życzliwy stosunek do otoczenia:

- pomagam innym w potrzebie,
- jestem uprzejmy(a) i życzliwy(a),
- słucham próśb innych,
- jestem uczynny(a) i koleżeński(a),
- nie obgaduję innych,
- nie wyśmiewam się z innych,
- okazuję szacunek starszym,
- staram się nie wyrządzać nikomu przykrości,
- konflikty rozwiązuję bez przemocy,
- nie prowokuję innych do niewłaściwych zachowań.

4. Jestem odpowiedzialny(a) i uczciwy(a):

- jestem punktualny(a),

- nie przywłaszczam sobie cudzych rzeczy,
- nie odpisuję od kolegów i koleżanek zadań domowych,
- samodzielnie pracuję na sprawdzianach i klasówkach,
- nie spóźniam się na lekcje,
- jestem prawdomówny(a),
- dotrzymuję danego słowa,
- wywiązuję się z powierzonych zadań,
- szanuję pracę innych.

5. Aktywnie uczestniczę w życiu szkoły:

- dbam o koleżeńską atmosferę w klasie,
- zabieram głos w ważnych sprawach szkoły – angażuję się w prace Samorządu Uczniowskiego,
- dbam o wystrój szkoły, klasy,
- reprezentuję klasę, szkołę w organizowanych zawodach, konkursach,
- noszę mundurek szkolny.

6. Kulturalnie spędzam czas:

- czytam książki i prasę,
- uczestniczę w spektaklach teatralnych, seansach filmowych,
- rozwijam swoje zainteresowania,
- biorę udział w zajęciach pozalekcyjnych,
- aktywnie uczestniczę w szkolnych imprezach i konkursach.

7. Prowadzę zdrowy styl życia:

- uczestniczę w zajęciach sportowych,
- odżywiam się prawidłowo,
- dbam o higienę osobistą,
- ubieram się stosownie do pogody,
- nie palę papierosów, nie piję alkoholu, nie używam narkotyków,
- umiejętnie planuję czas nauki i wypoczynku,
- aktywnie spędzam czas wolny.

EWALUACJA DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Ewaluacja ma służyć:

1. Sprawdzeniu efektywności działań profilaktycznych zawartych w programie.
2. Udoskonaleniu programu po uwzględnieniu opinii nauczycieli, rodziców i uczniów.
3. Aktualizacji zagadnień.
4. Podniesieniu skuteczności oddziaływań profilaktycznych.

Prowadzić ją będzie:

Zespół powoływany przez dyrektora szkoły

Przedmiot ewaluacji:

1. Dobór obszarów działań i zadań do potrzeb i możliwości uczniów.
2. Samopoczucie uczniów w szkole.
3. Stopień zintegrowania uczniów w poszczególnych klasach.
4. Analiza zachowań uczniów w szkole i poza nią.

Przebieg i efekty pracy w zakresie profilaktyki są poddawane systematycznej obserwacji i ocenie.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja zachowania uczniów
- ankiety przeprowadzone wśród nauczycieli, uczniów i rodziców
- analiza dokumentów wychowawcy i pedagoga
- wnioski i uwagi Zespołu Wychowawczego i Rady Pedagogicznej

Termin:

Czerwiec każdego roku szkolnego.

Wyniki ewaluacji zostaną wykorzystane do tworzenia nowych działań profilaktycznych zgodnych z potrzebami i oczekiwaniami środowiska szkolnego.